

Inleiding

De groeiende ruimtebehoefte en het veranderende klimaat plaatsen Nederland en zeker ook de provincie Noord-Holland voor een gecompliceerde bouwopgave. Alleen op basis van innovatieve ruimtelijke oplossingen kunnen nieuwe hoogwaardige bouwlocaties worden ontwikkeld die zowel recht doen aan de kernkwaliteiten van het landschap als aan eisen op het gebied van klimaat en duurzaamheid. De provincie Noord-Holland heeft duurzaamheid en innovatie dan ook als verbindende elementen in haar collegeprogramma staan.

Per 1 oktober 2008 schreef de provincie Noord-Holland de openbare ideeënprijsvraag DROOM.NH uit. Langs deze weg konden professionele ontwerpers hun bijdrage leveren aan de zoektocht naar innovatieve oplossingen voor de opgaven die de provincie Noord-Holland zich stelt op het gebied van bouw, landschap en milieu. Eerder in 2008 werd een begin gemaakt met de voorbereiding van een provinciale structuurvisie waarin de provincie haar visie op de ruimtelijke ordening van Noord-Holland tot 2040 op hoofdlijnen zal ontvouwen.

Deze structuurvisie zal de kernkwaliteiten van het Noord-Hollandse landschap nader omschrijven. In dit proces is ruimte voor inbreng van Noord-Hollandse burgers en maatschappelijke organisaties. De ideeënprijsvraag richt zich op de inbreng van professionele ontwerpers, die ook buiten Noord-Holland gevestigd kunnen zijn.

De woningbehoefte, de mobiliteit, de vrijetijdsbesteding en de ontwikkeling van de economie vragen om een nieuw en hoogwaardig ontwerp voor grote delen van de provincie. Enkele jaren geleden organiseerde de Stichting Welstandszorg Noord-Holland onder de naam 'De logica van de lelijkheid' al een ontwerprijvraag die de ontwikkeling van bedrijventerreinen in Noord-Holland en de gevolgen daarvan voor de ruimtelijke kwaliteit centraal stelde.

Het gaat de komende jaren om meer dan bedrijfshuisvesting. Naar verwachting van de provincie moeten in Noord-Holland in de periode tot 2040 ook nog ruim 200.000 woningen worden bijgebouwd. Dat cijfer tekent de omvang van de opgave. Tegelijkertijd groeit de wens om de bijzondere Noord-Hollandse landschappen en hun openheid, verscheidenheid en gaafheid voor de toekomst te bewaren. In de komende decennia zal ook de klimaatverandering leiden tot nieuwe ruimtelijke vraagstukken, onder meer bij het waterbeheer. De vraag is dan ook met welke duurzame en klimaatbestendige ruimtelijke plannen het mogelijk is om ruimteclaims te honoreren en tegelijkertijd de kernkwaliteiten van de Noord-Hollandse landschappen veilig te stellen en te vergroten. Het realiseren van dergelijke plannen maakt samenwerking op regionale schaal nodig. Ook daar moet bij het ontwerp rekening mee worden gehouden.

Om het belang van de opgave te onderstrepen, stelde de provincie Noord-Holland een substantieel prijzengeld beschikbaar waarmee de winnaar in de gelegenheid wordt gesteld om de inzending verder uit te werken. Met het oog op deze vervolgstudie is ervoor gekozen om één prijswinnaar aan te laten wijzen op basis van beoordeling van de inzendingen door een onafhankelijke jury die een advies uitbrengt dat bindend is voor uitschrijver en deelnemers.

Toetsing

De inzendingstermijn sloot op 9 januari 2009. Er werden 63 inzendingen ingediend. Deze inzendingen zijn conform het wedstrijdprogramma getoetst aan de randvoorwaarden en overige wedstrijdregels door een toetsingscommissie bestaande uit vijf medewerkers van de Provincie Noord-Holland: Reinoud Bakker, Ton van Laar, Carla Weber, Petra Boegheim en Marianne Walgreen.

De uitschrijver besloot, nadat het toetsingsrapport was voorgelegd aan de jury en het advies van de jury was gehoord, om één inzending uit te sluiten van beoordeling omdat deze niet voldeed aan de inzendingseisen (niet in de Nederlandse taal). Enkele inzendingen, waarbij meer toelichtende tekst was gebruikt dan gevraagd, zijn niet uitgesloten omdat dit naar het oordeel van de uitschrijver, gehoord de jury, geen invloed heeft op de beoordeling van de ontwerpvoorstellen. Twee inzendingen bleken tevens te zijn ingediend voor een andere competitie. Dit is niet verboden, mits over deze inzendingen niet in de publiciteit is of wordt getreden voordat het besluit van de uitschrijver bekend is gemaakt. Dit is volgens de uitschrijver nog niet het geval geweest, waardoor zij geen reden zag de betreffende inzendingen nu niet toe te laten tot de beoordeling.

Op grond van het bovenstaande heeft de uitschrijver 62 inzendingen ter beoordeling voorgelegd aan de jury. Eén deelnemer bleek - na het openen van de naambrieven - geen professioneel ontwerper te zijn en niet ingeschreven bij de Stichting Bureau Architectenregister. Hiermee werd niet voldaan aan de deelnemerseisen. Hoewel deze inzending dus wel was beoordeeld – en afgevallen in de eerste

beoordelingsronde - moest deze door de uitschrijver daarom achteraf alsnog worden gediskwalificeerd.

Dit brengt het totaal van toegelaten inzendingen op 61.

Beoordeling

De jury bestond uit de volgende leden:

- **Kees Vriesman**, voorzitter. Vriesman is voorzitter van de Commissie Ruimtelijke Ontwikkeling Luchthavens en bekleedde tal van functies in de private en de publieke sector (onder meer als Algemeen Directeur van Staatsbosbeheer en Directeur-Generaal van de Ruimtelijke Ordening).
- **Miranda Reitsma**, Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit Noord Holland en zelfstandig stedenbouwkundig adviseur
- **Ernest Briët**, directeur Milieufederatie Noord-Holland
- **Jandirk Hoekstra**, landschapsarchitect en directeur H+N+S Landschapsarchitecten
- **Noud de Vreeze**, directeur WZNH, adviescommissies voor ruimtelijke kwaliteit

Het secretariaat van de jury berustte bij **Dirk Bergvelt**, Architectuur Lokaal.

De jury beoordeelde de inzendingen op basis van de volgende beoordelingscriteria:

- Is het plan vernieuwend?
- Is het een oplossing voor de komende bouwopgave van Noord-Holland?
- Levert het een positieve bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied en het landschapstype?
- Is aannemelijk gemaakt dat het plan CO2 neutraal is en is rekening gehouden met het veranderende klimaat?
- Is de voorgestelde aanpak van regionale samenwerking haalbaar?

Algemene aanbevelingen

Voorafgaand aan de beoordeling van de inzendingen formuleerde de jury haar algemene bevindingen op grond van het geheel aan inzendingen. Zij vond het plezierig en inspirerend om kennis te nemen van het scala van ideeën, maar constateerde ook dat het niveau van de inzendingen sterk wisselend was.

Tegenover de abstractie van het gebruikelijke planningsjargon zijn de inzendingen soms verfrissend concreet. Een sterk punt is ook de aandacht voor de kwaliteit en de diversiteit van het Noord-Hollandse landschap. Zo bezien is het een goede zet van de provincie om deze prijsvraag uit te schrijven.

De jury plaatst toch een aantal kanttekeningen bij de inzendingen, die weliswaar geen expliciet onderdeel van de vraagstelling vormden, maar toch opvielen. De ontwikkelde ideeën missen te vaak aansluiting bij de manier waarop in de praktijk besluiten tot stand komen. Ook is er weinig aandacht voor de noodzaak om draagvlak te vinden voor ruimtelijke ingrepen, voor de economische dragers van planontwikkeling en voor mobiliteit.

Een algemeen punt van kritiek is dat veel inzenders het wiel opnieuw uitvinden. De jury herkent in de meeste ingezonden ideeën elementen van voorstellen die de afgelopen jaren al eerder naar voren werden gebracht. Met vakkennis van de theorie en geschiedenis van het ontwerp en gedegen kennis van actuele planontwikkeling had men de al eerder ontwikkelde ideeën een stuk verder kunnen brengen. Maar gelukkig zijn er ook enkele frisse vernieuwende invalshoeken.

De gevoelens zijn ook ten aanzien van individuele inzendingen wisselend. Soms wordt de waardering voor een fantasierijk voorstel getemperd door de gebrekkige kwaliteit van de uitwerking. In een ander geval is een geraffineerde presentatie gebruikt voor een matig idee of stelt de inzender een belangrijke kwestie aan de orde zonder met een overtuigend ontwerp te komen. Diverse inzendingen waarin interessante aspecten naar voren komen moeten uiteindelijk afvallen omdat de inzending als geheel onvoldoende overtuigt.

Het doel van de prijsvraag was het aangedragen krijgen van innovatieve ideeën die aangeven hoe de grootschalige (woning)bouwopgave in Noord-Holland kan worden gecombineerd met de behoefte aan een hoogwaardige leefomgevingskwaliteit en de noodzaak van een CO2 neutrale en klimaatbestendige bouw. Aan deze ideeën is behoefte in het kader van de formulering van de provinciale structuurvisie.

Na het kennismaken van alle binnengekomen ideeën constateert de jury dat waardevolle suggesties te vinden zijn in meer dan één inzending. Daarom zou wellicht meer rendement uit de prijsvraag kunnen worden behaald door meer inzendingen te laten uitwerken in een vervolgstudie. De jury geeft de uitschrijver in overweging, dit inzicht te betrekken bij ideeënprijsvragen die zij eventueel uitschrijft in de toekomst.

Bij deze prijsvraag zijn uitschrijver, jury en deelnemers echter overeengekomen dat aan maximaal één inzender een vervolgoopdracht wordt verstrekt.

Ten aanzien van opgaven en thema's die de jury in de inzendingen aantreft, maakt zij de volgende uitsplitsing.

Om te beginnen zijn er voorstellen waarbij de bouwopgave op een beperkt aantal plaatsen wordt geconcentreerd. Dat kan gebeuren binnen de bestaande stad, aan de rand van de bebouwing of op een klein aantal nieuwe locaties.

Tegelijkertijd ziet de jury boeiende aspecten in voorstellen die juist het tegenovergestelde bepleiten: een grote mate van spreiding.

Interessante categorieën zijn verder inzendingen met vergaande voorstellen op het gebied van duurzaamheid en inzendingen waarbij het landschap als regionale drager wordt gekozen voor verdere ontwikkeling.

Wat betreft de inhoudelijke lessen die deze prijsvraag oplevert stelt de jury van DROOM.NH vast, dat de waarde van een inzending soms vooral ligt in de locatie die onder de aandacht wordt gebracht, soms in het thema of de opgave die aan de orde wordt gesteld en soms in de uitwerking of de voorgestelde benadering van het proces. Al deze elementen verdienen aandacht in het vervolg op de prijsvraag. De jury raadt de provincie aan om met het materiaal een verdiepingsslag te maken door in het vervolg op de prijsvraag van alle genomineerde inzendingen te bezien wat daarin de waardevolle elementen zijn die een rol kunnen spelen bij het provinciale ruimtelijke beleid en de structuurvisie in het bijzonder. Het materiaal kan langs thematische lijnen gerubriceerd worden. Zij raadt aan om dit in de vorm van een publicatie toe doen, zodat dit waardevolle resultaat beschikbaar blijft voor verdere studies en planontwikkeling.

Verloop van de beoordeling

De juryleden maakten in de eerste beoordelingsronde ieder een selectie van 15 inzendingen op basis van de beoordelingscriteria van het wedstrijdprogramma. Dit leidde er na gezamenlijk juryberaad toe dat 28 inzendingen moesten afvallen omdat zij in onvoldoende mate voldeden aan de gestelde criteria. 34 inzendingen werden toegelaten tot de tweede ronde.

Van de inzendingen die in de tweede ronde werden beoordeeld bevatten volgens de jury 14 de meest waardevolle elementen. De ideeën uit de overige 20 inzendingen bleven hierbij achter. De jury nomineerde daarom deze 14 inzendingen die naar haar oordeel het beste voldoen aan de beoordelingscriteria.

Daarna resulteerde de derde beoordelingsronde in een rangorde die niet werd niet gezien als objectieve maat voor de kwaliteit van de inzendingen, maar die werd gebruikt als indicatie voor de mate waarin juryleden overeenstemden in hun beoordeling. De rangorde was zo een hulpmiddel bij de verdere discussie. Daarbij bleek dat sommige inzendingen die op de duurzaamheid (CO2 neutraal, klimaatbestendig) positief waren beoordeeld, minder goed beantwoordden aan andere aspecten van de opgave. Bij andere criteria, zoals het vernieuwende karakter van de inzending, deed zich hetzelfde voor.

Tenslotte spitste de discussie zich toe op twee inzendingen: WATER VOOR WONEN (nr. 17) en Groot Noordhollandsch kanaal 2040 (nr.22). Bij het aanwijzen van de winnaar vroeg de jury zich onder meer af bij welke inzending een vervolgstudie tot belangwekkende resultaten kon leiden.

Juryoordeel

Na discussie over de beide best gewaardeerde inzendingen besloot de jury unaniem om WATER VOOR WONEN voor te dragen voor uitwerking. De jury vindt het in deze inzending gebruikte idee om particulieren te stimuleren en te belonen voor hun bijdrage aan de ontwikkeling van landschap de moeite van het verkennen waard. Het zou kunnen aansluiten op een oude traditie van kleinschalig landschapsbeheer. Aanvankelijk was er twijfel over de gekozen locatie: zou men deze polder niet ongemoeid moeten laten? De conclusie is, dat het voorstel wel degelijk een verrijking kan betekenen, omdat op het juiste schaalniveau in de polder een nieuw ruimtelijk systeem wordt geïntroduceerd. Het ruimtelijke systeem is gebaseerd op de uitbreiding van het watersysteem, doorwerkend op het bestaande verkavelingsprincipe, waardoor het een geleidelijke ontwikkeling toestaat. Bovendien verwacht de jury, dat het plan juist op de gekozen locatie haalbaar kan zijn, gezien zijn ligging in de Noordvleugel. Tot slot was de jury ingenomen met de precisie van de uitwerking en heeft ze het vertrouwen dat het getoonde niveau bij verdere uitwerking maatgevend zal zijn.

Het oordeel van de jury over ieder van de 14 inzendingen die de laatste beoordelingsronde hebben gehaald, luidt als volgt:

Inzending nummer	7
Motto	RELOAD@dam.nl
Namen inzenders en bureaus	ir. Fatma Bekker-Tokyay (hoofdverantwoordelijk, Rotterdam) ir. Margret Drok en Dipl. Ing. TU Andrea Prins (ontwerpteam)
Omschrijving	Omdat de bevolkingstoename zich zal concentreren in de regio Amsterdam is het mogelijk de landschappen van Noord-Holland te behouden door het verdichten van verouderde of niet gebruikte binnenstedelijke gebieden. Als locatie voor de uitwerking van dit idee kiest de inzender een verouderd bedrijfsterrein in Amsterdam: het Havenstraatterrein, gelegen achter het voormalige Haarlemmermeerstation. Getoond wordt, welke ingrepen nieuwe betekenissen aan de bestaande lagen van het stedelijk weefsel kunnen toevoegen en hoe de ecologische waarde kan worden verbeterd. Voor het geval er door een dalende bevolking een overschot aan woonruimte ontstaat, is er tevens een strategie voor het 'terugbouwen'. Op vergelijkbare wijze kan een ontwerpvoorstel ontstaan voor andere locaties. De vraagstelling van DROOM.NH wordt beantwoord door het creëren van een verdicht stedelijk, duurzaam en energiezuinig landschap, ten gunste van verdunning in het landschappelijk gebied.
Beoordeling	De inzending is interessant als voorbeeld van inzendingen die pleiten voor een beter gebruik van bestaand stedelijk gebied. Deze strategie zou volgens de jury een rol moeten spelen in het ruimtelijke beleid van de provincie. In de hier voorgestelde vorm is verdichting echter een te beperkt antwoord op de gestelde vraag.

Inzending nummer	12
Motto	PROVINCIEHUIS. Duurzaam wonen in het landelijk gebied van Noord Holland.
Namen inzenders en bureaus	Elffers Van der Veen Architecten (hoofdontwerper, Amsterdam) Saskia van der Veen en Jana Urbanova i.s.m. Iconoclast Hans van der Toorn
Omschrijving	Voorstel om speciaal ontworpen vrijstaande 'Provinciehuizen' te gaan bouwen in het landelijk gebied. Theoretisch zou het kunnen gaan om 50.000 woningen. Verschillende types Provinciehuizen zijn speciaal ontworpen voor de regio waarin ze geplaatst worden. Zo is er een type Beemster, Zijpe en Wieringermeer. Voor de productie moet er een provinciaal ontwikkelingsbedrijf komen, dat in samenwerking met gemeenten kleine delen van agrarische kavels verwerft, de bestemming wijzigt, een woning plaatst en deze verhuurt of verkoopt. Deze actieve rol van de provincie is ingegeven door de gedachte dat bouwen in het landelijk gebied vraagt om een strakke regie en niet kan worden overgelaten aan de markt. De voorgestelde aanpak zou in veel opzichten 'goed voor het milieu' zijn vergeleken met de bouw van uitleglocaties.
Beoordeling	De meningen over deze inzending zijn verdeeld. Tegenover waardering voor de gedachtegang staat bezwaar tegen de manier waarop het idee is vertaald in woningontwerpen voor de verschillende Noord-Hollandse landschappen. Er worden vraagtekens geplaatst bij het voorstel om een provinciaal ontwikkelingsbedrijf in het leven te roepen.

Inzending nummer	13
Motto	Polder Commons
Namen inzenders en bureaus	John Lonsdale Architect, Amsterdam
Omschrijving	<p>Woningbouw en natuurontwikkeling, twee zaken die vaak als tegenstrijdig worden gezien, worden in de Wieringermeerpolder samengebracht door <i>wetlands</i> te laten ontstaan in laaggelegen gebieden en de bewoning te groeperen op de hogere gronden. De <i>wetlands</i> fungeren als spons om overtollige neerslag te absorberen en vormen als waardevolle nieuwe natuur een bijzondere omgeving om in te wonen en te recreëren.</p> <p>Wonen, werken en recreëren worden niet gescheiden, maar juist bij elkaar gebracht in waterrijke, duurzame woonlandschappen die soms functioneren als deel van een bestaand dorp, en soms als zelfstandige eenheid in het landschap. De inwoners van het gebied organiseren zich in <i>polder commons</i> die (met behulp van de architect) zelf beslissen hoe ze het land willen bewonen.</p> <p>Het beheer van het land berust bij een stichting die wordt geleid door de langst wonende bewoner – de boer – waarmee continuïteit van de zorg voor het land is gewaarborgd.</p>
Beoordeling	<p>Positief is het oordeel over het innovatieve karakter en de zorgvuldige uitwerking van de inzending. De manier waarop het maken van landschap hier in beeld wordt gebracht roept waardering op, 'dat is sensibel gedaan.' De jury is verdeeld over de 'autarkische' filosofie die deze inzending met andere gemeen heeft. Volgens sommigen zou het idee een rol kunnen spelen bij discussies over een krimpscenario voor Noord-Holland. Anderen missen juist de economische realiteit.</p>

Inzending nummer	15
Motto	PM+2040
Namen inzenders en bureaus	prof. ir. Tjeerd Dijkstra (Edam)
Omschrijving	<p>Een plan voor Purmer Oost als eerste fase van de inrichting van de Purmer als bundelingsgebied voor de regio Waterland. Om duurzaamheid op lange termijn te garanderen wordt voorgesteld: 1) geconcentreerd te bouwen bij openbaar vervoer, 2) autogebruik tegen te gaan door werkgelegenheid te creëren in de directe woonomgeving, 3) het Purmerbos te handhaven 4) gebruik te maken van natuurlijke energiebronnen zoals windmolens 5) te bouwen met niet of nauwelijks milieubelastende materialen en technieken. Het hier beschreven plan voor Purmer Oost gaat uit van een ontsluiting met de vanaf Amsterdam-Noord grotendeels bovengronds doorgetrokken Noord-Zuidlijn. Bepalend voor de hoofdopzet is de bestaande kavelstructuur van het gebied. Er wordt bij het bouwrijp maken niet opgehoogd en het ontwateringssysteem blijft geheel intact. Bouwen geschiedt op de kavels. Zo leidt een economische opzet tot het handhaven van de karakteristieke (polder)structuur. Door bewoners als opdrachtgever te betrekken bij de perceelsgewijze invulling moet het plan gaandeweg rijker worden.</p>
Beoordeling	<p>Dit krachtige pleidooi voor bundeling van de nieuwbouwpoging wordt gezien als een waardevolle bijdrage aan de discussie. Met de uitwerking is de jury echter niet gelukkig. Zo legt het voorstel teveel nadruk op de productie van een groot aantal woningen. Er lijkt niet voldoende tegemoet te zijn gekomen aan de maatschappelijke vraag naar differentiatie van woonomgeving en woning. Niet duidelijk is, hoe deze nieuwbouwlocatie zich verhoudt tot de aangrenzende stad en de overige omgeving, terwijl een dergelijk groot programma juist een stimulans zou moeten vormen voor, bijvoorbeeld, de historische kern van Purmerend.</p>

Inzending nummer	16
Motto	DL-NH.2040 / bouwen aan een veerkrachtig deltalandschap
Namen inzenders en bureaus	ir. ing. Robert Arends (Utrecht)
Omschrijving	<p>Centraal bij de inzending staat de vraag hoe het karakteristieke Noord-Hollandse cultuurlandschap op een duurzame wijze kan worden omgevormd tot een veerkrachtig deltalandschap. Een robuust landschap, dat bestand is tegen de ruimtelijke gevolgen van de veranderingen in ons klimaat én waarin woningen en bedrijven kunnen worden toegevoegd op bijzondere, waterrijke bouwlocaties.</p> <p>Een uitwerking voor de Wieringermeer illustreert de gedachtegang het meest gedetailleerd. Het accent ligt op de ontwikkeling van een klimaatbestendig deltalandschap. Daar kan óók in worden gewoond of gewerkt. De bouwcapaciteit wordt echter beperkt door de wateropgaven. Dit levert in heel Noord-Holland aanzienlijk minder op dan de geraamde 200.000 woningen, maar het zijn wel allemaal duurzame en klimaatbestendige bouwlocaties. Binnen de regionale samenwerking die hiervoor nodig is, speelt de provincie een belangrijke regierol.</p>
Beoordeling	Deze inzending scoort hoog op de duurzaamheidscriteria, maar verder is de jury minder positief. Zo wordt het idee onvoldoende vernieuwend gevonden en is de jury niet overtuigd van de bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied.

Inzending nummer	17
Motto	WATER VOOR WONEN
Namen inzenders en bureaus	ir. Tjeerd J. Haccoû (hoofdontwerper, Amsterdam) en Sascha Glasl (Amsterdam)
Omschrijving	<p>Inzender signaleert dat vaak is gekozen voor oplossingen waarbij de lasten van het water bij de boeren terechtkomen, de baten van de huizen bij projectontwikkelaars en dit alles ten koste van het landschap. Als alternatief wordt een nieuwe regel voorgesteld: boeren krijgen met de aanleg van waterberging op hun land, ontwikkelingsrechten voor woningen op dat water. Aan de hand van De Wormer wil inzender laten zien dat uitbreiden niet ten koste hoeft te gaan van de landschappelijke identiteit. Door het inbreiden op agrarische bouwkvavels en de inzet van nieuw te creëren waterbuffers voor de woningbouwopgave wordt het cultuurlandschap intact gelaten en zelfs versterkt. Het doel is niet alleen de nieuwe woningen op te laten gaan in het landschap en het versterken van de identiteit ervan, maar ook een nieuwe economische drager voor de agrarische bedrijvigheid te introduceren en daarmee de agrarische cultuur te behouden.</p>
Beoordeling	<p>De jury vindt het idee om particulieren te stimuleren en te belonen voor hun bijdrage aan de ontwikkeling van landschap de moeite van het verkennen waard. Het zou kunnen aansluiten op een oude traditie van kleinschalig landschapsbeheer. Aanvankelijk was er twijfel over de gekozen locatie: zou men deze polder niet ongemoeid moeten laten? De conclusie is, dat het voorstel wel degelijk een verrijking kan betekenen, omdat op het juiste schaalniveau in de polder een nieuw ruimtelijk systeem wordt geïntroduceerd. Het ruimtelijke systeem is gebaseerd op de uitbreiding van het watersysteem, doorwerkend op het bestaande verkavelingsprincipe, waardoor het een geleidelijke ontwikkeling toestaat. Bovendien verwacht de jury, dat het plan juist op de gekozen locatie haalbaar kan zijn, gezien zijn ligging in de Noordvleugel. Tot slot was de jury ingenomen met de precisie van de uitwerking en heeft ze het vertrouwen dat het getoonde niveau bij verdere uitwerking maatgevend zal zijn.</p>

Inzending nummer	22
Motto	Groot Noordhollandsch Kanaal 2040
Namen inzenders en bureaus	ir. Alexander Herrebout (hoofdontwerper, Middelburg) en Gerwin de Vries (Utrecht)
Omschrijving	Voorstel om het Noordhollandsch Kanaal drager te maken voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van woningbouw, bedrijvigheid, natuurontwikkeling, waterberging en recreatie. Het kanaal is een grote landschappelijke lijn die allerlei gebieden raakt en het mogelijk maakt om lokale opgaven te combineren. Door het kanaal te verbreden en een nieuw herkenbaar profiel te geven kan het zich meer gaan manifesteren als een grote lijn van Amsterdam tot Den Helder. Het bredere kanaal biedt plaats aan 30.000 woningen in de natuur, met vaarmogelijkheden door de Noord-Hollandse landschappen. Verder zorgt de verbreding van het kanaal voor extra waterberging en meer flexibiliteit in het watersysteem. Door waterfilterende rietzones aan te leggen wordt de waterkwaliteit van het kanaal en omliggende polders vergroot. Daarnaast zal het kanaal de recreatieve ontsluiting van het Noord Hollandse landschap over land en water verbeteren. Uitwerkingen voor vijf locaties langs het kanaal laten zien hoe verschillende woonmilieus kunnen ontstaan die aansluiten op de regionale behoefte.
Beoordeling	De jury vindt dat deze inzending op een krachtige manier een regionale opgave aan de orde stelt en er is waardering voor de gedachte om aan te sluiten op een grote lijn binnen het in cultuur gebrachte Noord-Hollandse landschap. Hiermee kan een bijdrage worden geleverd aan de kwaliteit en de identiteit van het gebied. De jury betreurt echter dat geen aandacht is gegeven aan de vraag waar langs het kanaal het idee wel kan worden toegepast en waar vooral niet. Bij deze inzending had de jury minder vertrouwen in de uitkomst van een vervolgstudie dan bij het voorstel van de uiteindelijke winnaar.

Inzending nummer	24
Motto	Kop van Holland
Namen inzenders en bureaus	ing. Els van der Laan (hoofdontwerper, landschapsarchitect BNT, NoordPeil landschap & stedenbouw, Sneek) drs. Karin Peeters, stedenbouwkundig ontwerper, stadssocioloog ing. Marjan Jorink, landschapsontwerper ing. Pytsje Couperus, landschapsontwerper ing. Jelmer Bokma, stedenbouwkundig tekenaar
Omschrijving	Het ontwerp richt zich op de binnenduinrand van de Hondsbossche Zeewering bij Petten tot aan Den Helder. De inzender streeft naar de ontwikkeling van de kwaliteiten van een Waddeneiland zoals Texel met duinen, polders, dorpen en een stelsel van geulen, platen slikken en schorren. Voor de realisatie zijn er twee ontwikkelingsrichtingen: de gebiedsontwikkeling van de schorrenstructuur en binnenduinrand en de verbetering van de oost-west georiënteerde woonlinten als verbinding van woonkernen met het duinengebied. Een samenwerkingsverband van de gemeenten Den Helder, Zijpe en Anna Paulowna en de provincie Noord-Holland moet de gebiedsontwikkeling aansturen. De ontwikkeling van de oost- west gerichte woonlinten is juist meer een lokale opgave. Ook tal van anderen hebben een inbreng te leveren. De ontwikkeling van 10.000 woningen op lange termijn leidt tot een bevolkingstoename die een grote impuls geeft aan het huidige voorzieningenniveau.
Beoordeling	De jury is positief over de manier waarop de inzender Den Helder positioneert en daarbij zowel de ecologische als de economische en sociaal-culturele dimensie betreft. Dat wordt inspirerend gevonden. De jury vraagt zich echter af, hoe dit idee in verband kan worden gebracht met de huidige economische realiteit in de regio: waar gaan al die mensen werken? De uitwerking is sterk emblematisch en wordt nergens concreet. Ook vindt men de geschetste oplossing van de mobiliteit die het plan met zich meebrengt te weinig geloofwaardig.

Inzending nummer	31
Motto	intensiveren combineren transformeren maar vooral: DOEN!
Namen inzenders en bureaus	Loof & van Stigt Architecten, Amsterdam ir. Adriaan Mout
Omschrijving	Eerdere studies en prijsvragen laten volgens de inzender zien, dat de Noord-Hollandse bouwopgave binnen de huidige bebouwde kom gerealiseerd kan worden. Zo blijft de openheid en de verscheidenheid van de Noord-Hollandse landschap bewaard. Vijf locaties die op het eerste gezicht <i>wastelands</i> (tussenruimtes of verouderde industriegebieden) lijken te zijn worden gebruikt om te laten zien, waar en hoe de opgave gerealiseerd kan worden. Het gaat om station Heemskerk, Cruquius in Hoofddorp, het Hembrugterrein in Zaanstad, de Meiberg, Holendrecht en de Spoorzone Zuid in Bussum. De afgelopen jaren is er veel gestudeerd op de opgaven van Noord-Holland. Het is nu zaak de uitkomsten van deze studies serieus te nemen en ernaar te handelen.
Beoordeling	De oproep om 'vooral te doen' vindt weerklank binnen de jury. Het advies aan de provincie is, om deze lijn van de inzending vooral te volgen. Dat is echter niet voldoende om deze prijsvraag te winnen. De inzending had meer kans gehad als er voor enkele van de gekozen locaties een uitwerking was gemaakt, waaruit de vernieuwende opzet van het idee zou kunnen worden afgelezen.

Inzending nummer	35
Motto	DNA van Noord-Holland– Holland / Terug naar de dijk!
Namen inzenders en bureaus	SVP Architectuur en Stedenbouw, Amersfoort i.s.m. ir. Klaartje Molthof en ing. Jeroen Heij (Adviesbureau Haver Droeze) ir. Maartje Luisman (hoofdverantwoordelijke) ir. Marcel Steeghs, ir. Paul Kerkoerle, ir. Erwin Stoffer, ir. Klaartje Molthof, ing. Jeroen Heij (Adviesbureau Haver Droeze), Sonia van der Zwaan en Désirée Barends
Omschrijving	Als antwoord op de bouwopgave van Noord-Holland is het zaak hooggelegen gebieden te creëren. Hiertoe introduceert de inzender een nieuwe generatie dijk, een zandlichaam dat achter een bestaande dijk wordt opgeworpen. Tussen de oude en de nieuwe dijk ontstaat een tussenboezem waaraan gewoond, gewerkt en gerecreëerd wordt. Dubbel grondgebruik is mogelijk door parkeren, bedrijven en dergelijke in de dijk te schuiven, zodat wonen op de dijk ook echt kwalitatief hoogwaardig is. Het idee wordt geïllustreerd met de tussen Zaanstad en Purmerend gelegen droogmakerij de Wijde Wormer. Twee nieuwe dijken vormen hier de basis voor de ontwikkeling van zes- tot zeventuizend woningen, grotendeels grondgebonden, in een waterrijk milieu. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken zijn nieuwe vormen van opdrachtgeverschap nodig. De Provincie stelt het ruimtelijk kader, de waterschappen en natuurorganisaties voeren de regie en participeren in de ontwikkeling in samenwerking met marktpartijen. De lokale overheid heeft vooral een faciliterende rol.
Beoordeling	Dit is één van de inzendingen die hoog scoren op duurzaamheid, maar niet in aanmerking komen voor een topositie omdat naar mening van de jury de inzending onvoldoende antwoord biedt op de bouwopgave van de provincie en geen duidelijke positieve bijdrage levert aan de landschappelijke kwaliteit.

Inzending nummer	36
Motto	nH_40 / DROOM-NH - RAND
Namen inzenders en bureaus	ir. T.J.W. (Theo) Mathijssen (hoofdverantwoordelijke, Rotterdam) en ir. W.J. (Willem) Lucassen (Amsterdam)
Omschrijving	<p>Voorstel om het cultuurhistorisch landschap te behouden en versterken door stedenbouw in dichtheden tot 100 woningen per hectare. Omdat bouwen in hoge dichtheid in het buitengebied een gevoelig onderwerp is, wil de inzender onderzoeken hoe prettige woonmilieus ontstaan die in harmonie een vanzelfsprekende en aantrekkelijke relatie aangaan met het landschap. Nieuwbouw zou moeten worden geconcentreerd aan per openbaar vervoer bereikbare randen van steden en dorpen in het centrale gedeelte van de provincie. Daarbij mag niet, zoals nu gebruikelijk, de genius loci van het landschap worden genegeerd. Ook is een goede regionale samenwerking nodig die wordt gestuurd vanuit een sterke provincie.</p> <p>Er wordt gepleit voor afwisseling van hoge met lage dichtheden en een variatie aan woningtypologieën. Door functies te mixen kunnen woon/werk milieus ontstaan die de bestaande vaak monofunctionele bebouwing verrijken. Deze strategie is voor vier plaatsen onderzocht en het meest uitgewerkt voor een locatie in Wormerveer aan het Guisveld.</p>
Beoordeling	<p>Door aandacht te vragen voor de mogelijkheid om bebouwing te concentreren aan de rand van de bestaande bebouwing stelt deze inzender een interessante opgave aan de orde. Ook is daarvoor een goede locatie gekozen. De jury vindt de uitwerking minder overtuigend. Zo mist de jury aandacht voor het gegeven dat een stadsrand nooit definitief is, maar in de loop der jaren opschuift. En de uitwerking van deze dichtheid langs de rand levert geen nieuwe typologieën of beelden op, terwijl dat toch de bewijslast is voor deze opgave.</p>

Inzending nummer	37
Motto	Amsterdam aan Zee
Namen inzenders en bureaus	<p>KCAP Architects&Planners, Rotterdam ir. I.M. van Oort (hoofdverantwoordelijke) ir. H.G.J. van den Born, Magnus Weightman, Eugene Dumoulin en Elise Uccellatori morePlatz (Caro Baumann), Ecofys Netherlands B.V., BMC Groep, Dare to Care, Krill architectuur en onderzoek, Schrieken B.V., A2STUDIO, Corus, Fortis Vastgoed, BT Vastgoed, Technische Universiteit Delft Faculteit Bouwkunde, Bank Nederlandse Gemeenten/OPT</p>
Omschrijving	<p>De inzender ziet de omgeving van staalfabriek Corus aan de rand van het Noordzeekanaal als locatie met veel kansen voor wonen, werken en vrije tijd. Door deze kansen te benutten ontstaan mogelijkheden om IJmuiden en Velsen op de kaart te zetten aan het uiteinde van de parelketting Amsterdam en IJmond. Woonprojecten worden voorgesteld als katalysatoren om gebruik te kunnen maken van de potenties van IJmuiden aan zee. Op verschillende manieren wordt gewerkt aan duurzame energieproductie. Alle onderdelen van het gebied worden onderling verbonden door middel van een nieuwe kabelbaan. De kabelbaan gaat door de lucht vanaf de aanlegplaats van de Connexion shuttles uit Amsterdam, en gaat langs alle woongebieden, attracties en andere bestemmingen in het gebied. Door synergie van water, groen, gebouwen, energie, sociale en economische opgaven en openbaar vervoer wil het voorstel duurzaam zijn op alle niveaus.</p>
Beoordeling	<p>De waardering gaat vooral uit naar de locatiekeus van de inzender en het feit dat hier een nieuw en wervend metropolitaan woon, werk en vrijetijdsmilieu wordt voorgesteld. Dat kan een belangrijke bijdrage aan de structuurvisie betekenen, ook in het denken over de zeehaven, sluisen en de Wijkermeerpolder. De jury wil op grond van deze inzending aan de provincie aanbevelen om bewust op zoek te gaan naar locaties die nu worden veronachtzaamd maar wel degelijk potentie hebben. Net als bij verschillende andere inzendingen die 'agenderende' waarde hebben, is de jury minder gelukkig met de geleverde aanzet tot uitwerking van het idee.</p>

Inzending nummer	50
Motto	Klimaatpark Metropoolregio Amsterdam
Namen inzenders en bureaus	Vista landscape and urban design en de Architecten Cie Rik (H.J.) de Visser , Giovanni van Heusden, Craig McLean, Pieter Veen, Klaas Jan Wardenaar en Roel Wolters (Vista landscape and urban design, Amsterdam) Frits van Dongen en Rob van Houten (Architecten Cie, Amsterdam)
Omschrijving	De inzender wil in de droogmakerijen rond Amsterdam op een innovatieve manier verstedelijken, omdat daar de stedelijke druk groot is en daar de oorzaak ligt van veel waterproblemen. Twee strategieën laten zien hoe wervende, internationaal concurrerende woon- en werkmilieus er hier uit kunnen zien en welke kernkwaliteiten hier te realiseren zijn. De eerste strategie betreft de kleinere droogmakerijen en bestaat uit inundatie in combinatie met de aanleg van eenheden van 20 tot 30 houten woningen op een gemeenschappelijke drijvend ponton. Voor de grotere droogmakerijen (zoals de Purmer en de Schermer) wordt voorgesteld om in hogere dichtheden te bouwen op nieuwe zandduinen of superterpen, in combinatie met de aanleg van nieuwe meren en verbrede boezems. Technische voorzieningen, parkeren, bergingen en zelfs wegen kunnen ondergronds worden weggewerkt. Door te spelen met hoogteverschillen kunnen alle woningen een vrij uitzicht krijgen. Dit alles vraagt om besluitvorming op het niveau van de Metropoolregio en samenwerking tussen overheden, marktpartijen en burgers.
Beoordeling	Deze inzending scoorde hoog op duurzaamheid. Ook was er waardering voor de gedurfde beslissing om water terug te brengen in het veenweide gebied. Toch kon de inzending de jury niet overtuigen. Het ontwerp op het regionale niveau overtuigde niet - de schaal werd niet gepakt. Het begrip 'klimaatpark' in de titel wekte de verwachting dat het zou gaan om een nieuw type nationaal landschap of park. Dat werd niet waargemaakt, daarvoor was het ontwerp niet innovatief genoeg. De structuur van de voorgestelde wooneilanden was voor de jury ook te weinig uitgesproken: in alle 'parken' zo'n beetje dezelfde oplossing.

Inzending nummer	63
Motto	ANDERLAND, een landschap van formaat een wereld van verschil
Namen inzenders en bureaus	Erik.J. de Jong (hoofdontwerper, architect, Beelding Architectuur/ Stedenbouw, Rotterdam) Jan de Graaf, Bart Bomas en Lust/Jeroen Barends (ontwerpteam)
Omschrijving	De inzender grijpt terug op de bijzondere ontstaansgeschiedenis van Noord-Holland. Om antwoord te kunnen bieden op de gestelde vraag worden drie stappen gevraagd van de provincie:1) hanteer de harde hand. Stop de futloze dorpsgroei. 2) denk <i>bottom up</i> 3) zoek naar innovatieve concepten. De inzender noemt de oplossing van geconcentreerd bouwen een koud kunstje. Het pleidooi is, om te spreiden en een archipel te maken van 12 eilanden, 12 uitzonderlijke projecten waarbij de provincie de uniciteit van elk eiland bewaakt. Bij de formulering van doelen zou de provincie rekening moeten houden met de in de loop van de tijd veranderende context. In dit proces zouden, aansluitend op de nalatenschap van Noord-Hollandse kaartenmakers, de door de inzender gepresenteerde kaarten als visionaire gids kunnen gelden.
Beoordeling	De jury stelt vast dat deze inzending in retorisch opzicht sterk is. Het betoog is boeiend, evenals het idee om in de bouwopgave het karakter van de 12 eilanden te introduceren. Maar uiteindelijk overheerst de twijfel: wat is precies het voorstel? Dat vanuit het landschap wordt gedacht is positief maar de oplossing had één stap verder moeten worden uitgewerkt.

Bijlage: overzicht verloop beoordeling

Inzendingen, genomineerd in de laatste ronde van de beoordeling

- 7 RELOAD@dam.NH
- 12 PROVINCIEHUIS. Duurzaam wonen in het landelijk gebied van Noord Holland
- 13 Polder Commons
- 15 PM+2040
- 16 DL-NH.2040 / bouwen aan een veerkrachtig deltalandschap
- 17 WATER VOOR WONEN
- 22 Groot Noordhollandsch kanaal 2040
- 24 Kop van Holland
- 31 Intensiveren – combineren - transformeren maar vooral: DOEN!
- 35 DNA van Noord – Holland / Terug naar de dijk!
- 36 nH_40 / DROOM-NH-RAND
- 37 Amsterdam aan Zee
- 50 Klimaatpark Metropoolregio Amsterdam
- 63 ANDERLAND, een landschap van formaat een wereld van verschil

Inzendingen, afgefallen in de tweede ronde van de beoordeling

- 1 Rond 2040
- 2 Living Water
- 8 DIJK WONING DIJK
- 9 TERP.NH
- 11 TERUG NAAR DE KUST
- 20 WONEN & WERKEN IN HET LANDSCHAP
- 21 Walking City
- 25 KANTWERK
- 27 STACKM
- 29 sh179
- 30 WOON-CULTUUR
- 32 BANNE
- 33 TRANSITIE.NH
- 34 Westfriese Waterlinten
- 38 de nieuwe buitens
- 40 4x 7 jaar
- 44 WATERPROOF
- 53 179 PK
- 55 BEWOON HET LANDSCHAP!
- 58 Flexibel rood in robuust groen

Inzendingen, afgefallen in de eerste ronde van de beoordeling

- 3 Samen Sterk
- 4 kies/ruimte/tijd
- 5 CITY-CELL
- 6 Noordstad 2040
- 10 EW58NH
- 14 Stijgen met water
- 18 van ZIJ naar WIJ
- 19 Double Dutch
- 23 LAND tot WATER
- 26 CHARRETTE
- 28 Brugstad
- 39 UYTLOPERS
- 41 CO2 < H2O
- 42 NOORDVLEUGELN

- 43 VOOR PAMPUS
- 45 ZIPDIKE
- 47 oppervlakte spanning
- 48 acupunctuur
- 49 amfibie
- 52 DE NOORD-HOLLANDSE WATERLINIE
- 54 Hide in plain sight
- 56 CLM
- 57 "Amstermere"
- 59 Doorbraak
- 60 DROOMschappen
- 61 BB283 Boeren & Burgers
- 62 Terug Bij Af

Niet genomineerde inzendingen: motto's en namen inzenders

Inzendingen, afgevallen in de tweede ronde van de beoordeling	
1	Rond 2040 * Kor Aldershoff (hoofdontwerper, Amsterdam) * Ir. Hubert de Boer (Eenrum)
2	Living Water * Birgit Hopff (Delft)
8	DIJK WONING DIJK * ir. W.C.M. Hartsink (Linschoten)
9	TERP.NH * JoustraReidArchitecten (Amsterdam) * Ir. Nynke Joustra (hoofdverantwoordelijke) * Steve Reid, Willem van Rietschoten, Remko van Gijzen, Karen Wieck
11	TERUG NAAR DE KUST * IS Maatwerk BV (Hoorn) i.s.m. HzA Stedebouw en Landschap BV (Hoorn) en maa© (Hoorn) * Ir. R. J. Wijntjes (hoofdontwerper, Venhuizen)
20	WONEN EN WERKEN IN HET LANDSCHAP * Gijs A. de Waal (Amsterdam)
21	Walking City * Mels Crouwel (hoofdverantwoordelijke, Benthem Crouwel Architecten, Amsterdam) * Aafke van Dijk, Jurriaan de Bruijn, Saartje van der Made, Amir Farokhian
25	KANTWERK * OKRA landschapsarchitecten (Utrecht): Hans Oerlemans (hoofdverantwoordelijke, projectarchitect) * Team: Hans Oerlemans, Bart Dijk, Roel Ridderikhoff, Wim Voogt, Andrew van Egmond - OKRA * Onno Vlaanderen (Onno Vlaanderen Architecten) * Corinne Bouwers (Brouwers Architectuur) * Vania Stoneer
27	STACKM * ir. Dirk Jan van Wieringhen Borski (bnb – architecten, Amsterdam) * Peter Groenhuijzen / Olaf Vreugdenhil (De Alliantie Ontwikkeling) * ir. Martijn Bleichrodt (bnb - architecten) * ing. Stefan Noordhoek (bnb - visuele communicatie) * ir. Rob Aben (Rob Aben Landschapsarchitectuur) * ir. Jeroen Mensik (JAM*)
29	sh179 * ontwerp- en Adviesbureau Peeperkorn * Dipl.-Ing. Susanne Spiessberger (hoofdontwerper, Heemstede) * ir. H.J. Peeperkorn
30	WOON-CULTUUR * ing. Henny A.M. Greve avb (Architektenatelier, hoofdverantwoordelijke, Gouda) * ing. Arjan de Ruiter (Architektenatelier)

32	BANNE * Wilma Kingma (hoofdinzender, Atelier Kingma & van Mameren bv, Schiedam) * Arnout van Mameren, Gitta Pardoel, Eva Fricke (Atelier Kingma & van Mameren bv) * Liliane Geerling, Judith van Hees, Jasper Nijveldt (BVR)
33	TRANSITIE.NH * ing. J.H.M. (Hans) ter Beek (op ten noort blijdenstein, Utrecht)
34	Westfriese Waterlinten * Buro Sant en Co (Den Haag): * ing. Edwin Santhagens BNT/BNSP (hoofdverantwoordelijk) * Sander Singor, Stephen Tas, Erez Vinik, Bibi van der Klundert
38	de nieuwe buitens * Mirjana Milanovic (hoofdverantwoordelijke, Amsterdam) * Herman Zonderland (Amsterdam)
40	4x 7 jaar * Santman van Staarden Architecten (Almere): Jurgen van Staaden (hoofdverantwoordelijke, Kortenhoef) en Wibke Plagmann (Almere) * Ronald Heeroms (Abcoude)
44	WATERPROOF * Kraaijvanger • Urbis * Peter van der Helm / Hans Goverde (hoofdverantwoordelijke, Rotterdam) * Thomas van der Meer, Hiroko Kawakami, Mariska van Rijswijk
53	179 PK * Mulders vandenBerk Architecten: Chris van den Berk (hoofdverantwoordelijke, Amsterdam) * Heren 5 Architecten: Bas Liesker, Ariëla Legman, Camiel du Saar, Tijn Brands. * Ebatech: Carel van Lange, Ramon de Graaff * HvD Projectontwikkeling B.V.: Han van Diepen * De Jonge Voorn B.V.: Richard Mooser
55	BEWOON HET LANDSCHAP! * Frits op ten Berg (Amsterdam)
58	Flexibel rood in robuust groen * Tauw bv (Deventer): ir. E.M. (Martijn) Gerritsen (hoofdontwerper)

Inzendingen, afgevalen in de eerste ronde van de beoordeling	
3	Samen Sterk * J.G.Y. Pruijn (hoofdontwerper, Zeewolde)
4	kies/ruimte/tijd * Jaap G. Drenth (Bilthoven)
5	CITY-CELL * A. Schönig (architect, Egmond aan den Hoef)
6	Noordstad 2040 * Freek Riem (hoofdverantwoordelijke, stedenbouwkundige AvB, Haarlem) * Fridjof van den Berg (architect AvB, Amsterdam), ir. Anouk Steenblik (stedenbouwkundige), drs Gerard Slokkers (planoloog)
10	EW58NH * ir. A.G. (Ton) Matton (Rotterdam)
14	Stijgen met water * Emad Hajali (Middelburg)
18	van ZIJ naar WIJ * ing. Ceciel Oud (Blauwhuis)
19	Double Dutch * Procitta Projekten (hoofdinzender): ir. Dirk-Jaap van Bodegom (Den Haag) * Bosvariant ScheppingsStrategen: ir. Willem Bos (Zoetermeer)
23	LAND tot WATER * Heine & van de Rijt Architecten B.V. (Tiel): ir. J.A. Heine (hoofdverantwoordelijke, Tiel) * i.s.m. Sanal Architecture – Urbanism (Istanbul, Turkije) en * Arzu Nuhoglu – Aygen Kanci landscape design office (Istanbul, Turkije)
26	CHARRETTE * Jaap Coerse (architect BNA, Buitenpost)

28	Brugstad * ir. Bas Muilwijk (Amsterdam)
39	UYTLOPERS * Geir Eide (hoofdverantwoordelijke, Westeremden) * René Wubs (Zeerijp)
41	CO2 < H2O * W. van der Valk (hoofdontwerper, Den Haag) * R. Schütte (Den Haag), S. Noordenbos (Den Haag)
42	NOORDVLEUGELLEN * DS Landschapsarchitecten (Amsterdam): ir. M.C. (Maïke) van Stiphout
43	VOOR PAMPUS * Joop Nuyens (hoofdverantwoordelijke, Buro Oost Landschap Architectuur Stedenbouw, Arnhem) * Hans van der Heide (DWA Installatie- en energieadvies, Rijssen)
45	ZIPDIKE * SPATIA architecten (Delft) * ir. Hendrik Middelkoop (hoofdverantwoordelijke) * ir. Hugo de Haan, ir. Themara Bogerd, Renske van Dieren
47	oppervlakte spanning * Drexler GuinandJauslinArchitecten B.V. (Rotterdam): Daniel Jauslin (hoofdverantwoordelijke 1) * Dutchess Architecture and Research (Rotterdam): ir. Philine Krosse (hoofdverantwoordelijke 2) * ir. Alto de Jong en Roy Wolfs (Rotterdam)
48	Acupunctuur * Marinus Oostenbrink (hoofdverantwoordelijke, Amsterdam) * Karel Links (Amsterdam), Paco Bunnik (Amsterdam)
49	Amfibie ir. Lucine Blankert (Architectenbureau ir. Lucine Blankert, Gorinchem)
52	DE NOORD-HOLLANDSE WATERLINIE * ir. Jelk Kruk (hoofdverantwoordelijke, SuperNova Studios, Den Haag) * ing. Abram de Boer van Brug (Abram Architecten, Amstelveen)
54	Hide in plain sight * ir. Ted M. Vorst (Monnickendam)
56	CLM * ir. F.A. Schoen (Amsterdam)
57	"Amstermere" * ir. ing. Robert Veenvliet (Maarn)
59	Doorbraak * Advies- en Ingenieursbureau DHV (Amersfoort): ir. Peter Westerink (hoofdverantwoordelijk, Arnhem) * Liezelotte Nagtegaal, Jaap de Jong, Frank Weijnen, Remko Rosenboom * KOW Architecten: Ralph Smit, Goran Bojcin, Tjerk Reijenga * Wokke Vastgoed
60	DROOMschappen * Investeren in ruimte: Guus van de Hoef (hoofdverantwoordelijke, Leersum) * Studio Marco Vermeulen: Marco Vermeulen (Rotterdam) * Deloitte: Frank ten Have (Utrecht) * Investeren in Ruimte: Eric Prins (Leersum) * Boulevard Management en Advies: Ilta van der Mast (Arnhem)
61	BB283 Boeren & Burgers * LAP Landscape & Urban Design (Rotterdam): Sander Lap
62	Terug Bij Af * Bosch Slabbers tuin en landschapsarchitecten (Den Haag): * ing. Wijnand Bouw (hoofdverantwoordelijke) * ir. Stijn Koole en ir. Koen Bakker * KNN (Groningen): dr. Niels Schenk en dr. Klaas-Jan Noorman